

Pomáháme lidem, kteří kvůli svobodě riskují život

13.2.2026 - | Člověk v tísni

Každý rok pomůžeme skoro dvěma tisícovkám lidí. Jsou to ochránci lidských práv, novináři, právníci, aktivisté a jejich rodiny ze zemí, kde vládou autoritářské režimy nebo kde je demokracie v ohrožení. Lidé, kteří brání slabší, odmítají korupci a mluví o bezpráví, za to často platí výhrůžkami, vězením nebo útekem do exilu.

Česko zažilo totalitu i útlak. Víme, jak bylo pro disidenty a politické vězně v komunistickém Československu důležité, že jim zahraniční lidskoprávní organizace poskytovaly materiální i finanční pomoc a upozorňovaly na praktiky režimu.

Proto cítíme povinnost pomáhat těm, jejichž základní lidská práva a svobodu nedemokratické režimy pošlapávají. Jsme jim oporou, když jsou pod tlakem nebo v nebezpečí a potřebují pomoc.

Podporujeme je finančně, právně, v případě nutnosti jim pomáháme do bezpečí nebo poskytujeme psychosociální podporu.

Ukrajina: okupace útočí na identitu dětí a vězní nezávislé hlasy

V Ukrajině například podporujeme boj proti ruské indoktrinaci školáků na okupovaných územích.

Až milion ukrajinských dětí žije v oblastech, které Rusko okupuje. Musí chodit do škol, kde je učitelé nutí stát se „ruskými patrioty“. Zhruba 60 tisíc dětí využívá tajného odpoledního on-line doučování z ukrajinských osnov.

Ukrajinské platformy pro výuku Rusové blokují a doučování se často musí maskovat jako nevinné kroužky. Máme informace i o případech, kdy okupanti mučili ukrajinské učitele, kteří s doučováním pomáhali. Finančně proto podporujeme organizace, které doučování zajišťují a monitorují situaci dětí na okupovaných územích.

Na začátku války jsme také například pomohli s evakuací ukrajinského režiséra Anatolije Levčenka a jeho rodiny z okupovaného Mariupolu. Levčenko s manželkou a synem přežili obléhání a bombardování města, režiséra pak okupanti deset měsíců nezákonně věznili.

Po propuštění mu hrozilo opětovné zatčení. Díky naší finanční podpoře se podařilo zorganizovat náročnou evakuaci celé rodiny, která dnes žije v Kyjevě.

Bělorusko, Venezuela: režim je připravil o hlas i domov

Pomáháme běloruským politickým vězňům, disidentům a novinářům. Například Nikolajovi*, aktivistovi z lokální komunity, který nebyl součástí žádné velké organizace, přesto ho úřady tvrdě pronásledovaly. Týdny se skrýval, bezpečnostní složky ho stíhaly, až nakonec uprchl do Litvy, kde čeká na rozhodnutí o mezinárodní ochraně.

Podobně pomáháme také v Latinské Americe. Ve Venezuele jsme například podpořili zdravotní sestru Mariu* a jejího syna Johna*. Bezpečnostní složky jim při zátahu poničili domov, John byl unesen a Marie vyhrožovali smrtí.

Zprostředkovali jsme jí psychosociální podporu a kontakt s Vyšetřovací misí OSN pro Venezuelu. Nadále čelila zastrašování, proto jsme jí pomohli do bezpečí. Johna úřady propustily, v zemi zůstal. S maminkou se od svého únosu neviděl.

Ročně pomůžeme skoro dvou tisícům lidí

Ve Vietnamu pomáháme obráncům lidských práv, které režim stíhá pod vágními obviněními a často vězní v nelidských podmínkách. Podporujeme také nezávislá média – například v Moldavsku podporujeme redakce, které sehrály důležitou roli při odhalování ruských dezinformačních kampaní v zemi před posledními parlamentními volbami.

Celkem každý rok poskytneme právní, peněžní, relokační nebo psychosociální pomoc zhruba dvou tisícovkám lidí ve skoro dvaceti zemích. Dalším stovkám poskytujeme školení, semináře nebo studijní pobyty, každoročně taky vyřizujeme na dvě stovky různých grantů a projektů.

Proč to dává smysl i pro Česko

Lidská práva a občanskou společnost musíme nadále podporovat. V době, kdy autoritáři sílí a demokracie je ve světě v ústupu, si nemůžeme dovolit zavírat oči před bezprávím.

Česká transformační spolupráce je nástrojem zahraniční politiky už více než 20 let. Lidskoprávní politika a podpora demokratických reforem se navíc doplňuje s ekonomickou diplomacií, protože úspěšný byznys potřebuje funkční systém vlády práva.

Pomáháme spolu s partnery z dalších demokratických zemí vytvářet svobodnější a bezpečnější prostředí v cílových zemích. Udržet demokratické hodnoty, vládu práva a prostor pro občanskou společnost se v součtu vyplatí všem.

Pomáhejte s námi lidem, kteří bojují za lidská práva. Jde jim o život.

Chci přispět do sbírky SOS Svoboda

*Jména jsme kvůli bezpečnosti dotyčných změnili.

<https://www.clovekvtisni.cz/pomahame-lidem-kteri-kvuli-svobode-riskuji-zivot-13218gp>